

AAN de Staatsecretaris van het ministerie
van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
de heer ing. A. Aboutaleb
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

DATUM 25 juni 2007
ONS KENMERK z2007-00570
CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN 16 april 2007
UW KENMERK UB/S/2007/12803

ONDERWERP Advies Amvb eenmalige gegevensuitvraag werk
en inkomen

Geachte heer Aboutaleb,

Bij brief van 16 april 2007 verzocht u het College bescherming persoonsgegevens (CBP) advies uit te brengen over een ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit SUWI en intrekking Besluit Inlichtingenbureau gemeenten in verband met de eenmalige gegevensuitvraag werk en inkomen.

Middels deze brief voldoet het CBP aan uw verzoek.

Kader

Op grond van artikel 51, eerste lid, Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) ziet het CBP toe op de verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig het bij en krachtens de wet bepaalde. Op grond van het tweede lid van artikel 51 Wbp wordt het CBP om advies gevraagd over voorstellen van wet en Algemene maatregelen van bestuur die geheel of gedeeltelijk betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens.

Het voorstel tot wijziging van het Besluit SUWI

Het Besluit SUWI is een Algemene maatregel van bestuur op grond van de wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (wet SUWI). Vanwege het wetsvoorstel eenmalige gegevensuitvraag werk en inkomen, dat momenteel ter behandeling bij de Tweede Kamer voorligt, worden zowel de Wet SUWI als het Besluit SUWI aangepast. De eenmalige gegevensuitvraag houdt in dat burgers die in contact treden met de overheid reeds bij de overheid bekende gegevens niet steeds opnieuw hoeven aan te leveren. De eenmalige gegevensuitvraag wordt ondersteund door het digitaal klantdossier (DKD). De dossierfunctie ontstaat doordat gegevens die bij verschillende organisaties en in afzonderlijke registraties zijn vastgelegd, op een samenhangende wijze en op de gebruiker toegesneden wijze worden gepresenteerd.

Gegevensverstrekking aan derden

Met de wijziging van de wet en het Besluit SUWI beoogt u geen verandering aan te brengen in het gesloten verstrekkingregime. Dat betekent dat de geheimhoudingsplicht die er op de gegevens in

het DKD rust, alleen door een specifieke wettelijke grondslag of uitdrukkelijke toestemming van de burger kan worden doorbroken.

De verstrekking van persoonsgegevens aan gebruikers en niet gebruikers (derden) wordt in het voorstel in één artikel geregeld. De verstrekking van gegevens aan gebruikers voor de uitvoering van Suwitaken is iets anders dan verstrekking aan derden voor taken buiten het Suwidomein.

Door deze verschillende zaken in één artikel te regelen kan verwarring optreden met het risico van het op onjuiste gronden verstrekken van persoonsgegevens uit het DKD tot gevolg.

Het CBP adviseert u om in het Besluit SUWI de verkrijging en verstrekking van gegevens tussen de gebruikers onderling en de verkrijging en verstrekking van gegevens aan derden (niet gebruikers) in aparte artikelen te regelen. Met het oog op de hanteerbaarheid van het wettelijk kader adviseert het CBP u om de Wbp-afwegingen, die momenteel in paragraaf 3.6 van de algemene toelichting staan, in de toelichting bij deze artikelen op te nemen.

De digitale verstrekking van persoonsgegevens uit de elektronische voorzieningen aan derden (niet gebruikers) vormt een risico voor de informationele privacy van de burger. Zeker als het om gegevens gaat waaruit blijkt dat betrokkenen afhankelijk zijn van een uitkering. De verstrekking van persoonsgegevens aan derden dient dan ook zorgvuldig te zijn geregeld.

Rechtspersoon die de gemeenten vertegenwoordigt

De gegevens uit de elektronische voorzieningen kunnen ook voor de uitvoering van overheidstaken buiten het Suwidomein van belang zijn. Hergebruik van de gegevens uit de elektronische voorzieningen voor deze taken draagt bij aan een overheidsbrede eenmalige uitvraag van gegevens. De gegevensuitwisseling tussen de gebruikers en andere instanties of personen wordt in overeenkomsten geregeld.

In artikel 5.23, tweede lid, besluit SUWI wordt het Inlichtingenbureau of een rechtspersoon die de gemeenten vertegenwoordigt en namens de colleges van burgemeester en wethouders als partij kan optreden bij het sluiten van dergelijke overeenkomsten genoemd. Het CBP adviseert u om deze rechtspersoon in de wettekst te benoemen en in de toelichting aan te geven waarom er voor deze constructie wordt gekozen en wat deze precies inhoudt. Daarnaast adviseert het CBP u om in de toelichting aan te geven hoe de werkzaamheden van deze rechtspersoon zich verhouden tot de werkzaamheden van het Inlichtingenbureau. Voor iedereen moet duidelijk zijn bij welke gegevensverwerkingen het Inlichtingenbureau namens de colleges van B&W optreedt en bij welke gegevensverwerkingen de bewuste rechtspersoon. De rechtspersoon vertegenwoordigt de gemeenten bij het aangaan van overeenkomsten aangaande de verkrijging en verstrekking van persoonsgegevens van en aan derden. Dit betekent een grote verantwoordelijkheid waarbij kennis van de privacywetgeving cruciaal voor een rechtmatige gegevensverwerking is. Het CBP adviseert u dan ook om een functionaris voor de gegevensbescherming bij de rechtspersoon te benoemen die adviseert en toezicht houdt bij het sluiten van overeenkomsten namens de gemeenten.

Inlichtingenbureau

Met de Wet eenmalige gegevensuitvraag werk en inkomen en de intrekking van het Besluit Inlichtingenbureau gemeenten wordt beoogd het IB ruimte te bieden voor ondersteuning van

andere beleidsvelden dan de uitvoering van werk- en inkomen gerelateerde taken van de gemeenten, bijvoorbeeld armoedebestrijding en de zorgplicht.

Op grond van zijn werkzaamheden is het IB momenteel verantwoordelijke in de zin van de Wbp. In artikel 5.24 wordt het IB genoemd als bewerker van gegevens die bij of krachtens enige wet door tussenkomst van het IB aan of door colleges van burgemeester en wethouders worden verstrekt. De feitelijke werkzaamheden zijn bepalend voor de Wbp-rol. Het is het CBP niet bekend wat er aan de feitelijke werkzaamheden van het IB verandert waardoor de Wbp-rol moet worden aangepast. Het CBP adviseert u de Wbp-rol van het IB te baseren op de werkzaamheden die het uitvoert. Wanneer er sprake is van een verantwoordelijke en een bewerker dient een overeenkomst als bedoeld in artikel 14, tweede lid, Wbp te worden afgesloten.

Voor een burger of partij waarmee een overeenkomst wordt afgesloten dient duidelijk te zijn wie de verantwoordelijke is tot wie men zich kan wenden. Voor een burger is dit van belang voor het effectueren van zijn rechten. Wanneer er gegevens (door tussenkomst van het IB of de rechtspersoon) mogen worden verkregen of uitgewisseld moet duidelijk zijn wie de in paragraaf 3.6 van de nota van toelichting beschreven Wbp-afwegingen maakt.

Het CBP adviseert u om aan te geven wat de gevolgen van de intrekking van het Besluit Inlichtingenbureau gemeenten zijn. Daarnaast adviseert het CBP u om in het Besluit SUWI de regels voor de nieuwe vormen van dienstverlening door het Inlichtingenbureau op te nemen. De juridische basis en de voorwaarden waaronder het Inlichtingenbureau taken voor andere beleidsvelden kan uitvoeren zijn essentieel voor een rechtmatige verwerking van persoonsgegevens. Ook het toezicht op het Inlichtingenbureau en de verantwoording voor de werkzaamheden die het voor buiten het SUWI-domein gelegen werkzaamheden verricht, dienen nog te worden geregeld.

Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen

Het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI) is een afzonderlijke organisatorische eenheid binnen de Centrale organisatie werk en inkomen (CWI) die de gemeenschappelijke of centrale voorzieningen beheert die nodig zijn om het DKD te laten functioneren. BKWI vervult daarmee een spilfunctie in het DKD. Daarbij geldt ook voor BKWI dat de feitelijke werkzaamheden de Wbp-rol bepalen. Het CBP adviseert u om aan te geven wie verantwoordelijk is voor het geheel aan verwerkingen dat door de elektronische voorzieningen mogelijk wordt gemaakt. Voorkomen moet worden dat de elektronische voorzieningen die het DKD mogelijk maken, worden gebruikt voor gegevensverwerkingen waar niemand verantwoordelijk voor lijkt te zijn.

Inzage en correctie

Voor zowel burger als uitvoeringsinstelling is de kwaliteit van de brongegevens uit het DKD belangrijk. Wanneer gegevens onjuist blijken te zijn, kan de burger niet (snel) worden geholpen door de organisatie die zich baseert op de gegevens uit het DKD. Gesignaleerde onjuistheden dienen dan ook snel te worden gecorrigeerd. De WBP bepaalt dat de burger recht heeft op inzage en correctie van zijn gegevens. Voor de brongegevens zijn verschillende partijen verantwoordelijke in de zin van de WBP. Dit betekent dat de burger (vaak) bij een andere organisatie om correctie van gegevens dient te verzoeken dan waar de onjuistheid aan het licht

gekomen is. Om te voorkomen dat de burger het idee krijgt dat hij van het kastje naar de muur wordt gestuurd, adviseert het CBP u om te voorzien in een terugmelding door de gebruikers aan de verantwoordelijke voor alle brongegevens ingeval er sprake is (of lijkt te zijn) van onjuiste gegevens van een klant. De verantwoordelijke voor de brongegevens kan dan bepalen of de gegevens moeten worden gecorrigeerd en de burger hierover informeren. Een dergelijke terugmelding is inpasbaar in de huidige verantwoordelijkheidsverdeling. Door terugmelding wordt voorkomen dat de burger wordt opgezadeld met de ingewikkelde verantwoordelijkheidsverdeling voor de brongegevens van het DKD.

Mocht een terugmeldvoorziening (voorlopig) onhaalbaar blijken dan adviseert het CBP u om in ieder geval één organisatie te benoemen waar de burger met verzoeken tot inzage en correctie terecht kan. Deze organisatie zou de burger tevens moeten helpen bij het uitoefenen van zijn overige rechten. Naast het correctierecht zijn dit het recht op aanvulling, verwijdering en afscherming van persoonsgegevens. Het CBP adviseert u om de burger ook via het klantportaal te informeren over inzage en correctie en daarbij de verantwoordelijkheidsverdeling voor de gegevens inzichtelijk te maken. Bij het geven van voorlichting en het inregelen van een eenduidige inzage- en correctieprocedure dient eveneens rekening te worden gehouden met groepen burgers die geen toegang tot internet en het klantportaal hebben. Ook zij moeten in staat worden gesteld om op eenvoudige wijze hun rechten uit te oefenen.

Gegevensverstrekking vroegtijdige schoolverlaters

Het CBP heeft geen opmerkingen over de aanpassing van het Besluit SUWI waarmee de verstrekking van gegevens door het UWV aan gemeenten, ten behoeve van het gemeentelijk beleid omtrent schoolverlaters, wordt geregeld.

Tot slot

Ik vertrouw er op hiermee aan uw adviesverzoek te hebben voldaan.

Hoogachtend,

Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

mw. mr. M.W. McLaggan-van Roon
collegelid